

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІВ УКРАЇНИ»
КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ НЕЙРОІМУНОЛОГІЇ СЛОВАЦЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК, БРАТИСЛАВА, СЛОВАЧЧИНА
LITHUANIAN UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES, KAUNAS, LITHUANIA
VILNIUS UNIVERSITY, VILNIUS, LITHUANIA
FACULTY OF PHYSICS, SOFIA UNIVERSITY "ST. KLIMENT OHRIDSKI", SOFIA, BULGARIA
SCIENTIFIC RESEARCH CENTER OF MEDICAL BIOPHYSICS, SOFIA, BULGARIA

**«МОРФОГЕНЕЗ ТА РЕГЕНЕРАЦІЯ»
(IV ЖУТАЄВСЬКІ ЧИТАННЯ)**

**«MORPHOGENESIS AND REGENERATION»
(IV ZHUTAEV'S READINGS)**

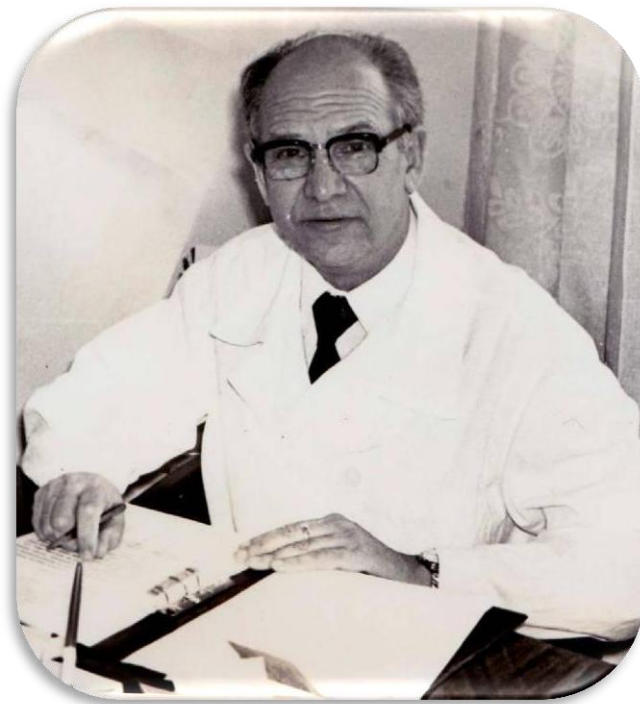
Proceedings of Ukrainian scientific-practical
conference with international participation

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

APRIL 18-19, 2024.

18-19 КВІТНЯ, 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО АНАТОМІВ, ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ ТА ТОПОГРАФОАНАТОМІВ УКРАЇНИ»
КАФЕДРА ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ
ІНСТИТУТ НЕЙРОІМУНОЛОГІЇ СЛОВАЦЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК, БРАТИСЛАВА, СЛОВАЧЧИНА
LITHUANIAN UNIVERSITY OF HEALTH SCIENCES, KAUNAS, LITHUANIA
VILNIUS UNIVERSITY, VILNIUS, LITHUANIA
FACULTY OF PHYSICS, SOFIA UNIVERSITY "ST. KLIMENT OHRIDSKI", SOFIA, BULGARIA
SCIENTIFIC RESEARCH CENTER OF MEDICAL BIOPHYSICS, SOFIA, BULGARIA

МАТЕРІАЛИ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇЗ
МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«МОРФОГЕНЕЗ ТА РЕГЕНЕРАЦІЯ»
(ІV ЖУТАЄВСЬКІ ЧИТАННЯ)**

ПОЛТАВА

18-19 квітня 2024 року

Reynolds. Препарати вивчали на електронному мікроскопі ПЕМ-125 К (серійний номер 38-76, ТУ 25-07-871-70), прискорююча напруга 50-75 КВт.

Результати дослідження. Отримані нами результати є теоретичним обґрунтуванням розробки методів корекції порушень генеративної та ендокринної функції сім'яників при патологічному впливі на організм дисгормонального стану центрального генезу: «гіпоталамус-гіпофіз-сім'яник». Дані про функціональну морфологію сім'яників на етапах адаптації до змін ендокринної та імунної функції сім'яників, розширюють наявні уявлення про причини, що викликають порушення сперматогенезу та його регуляції.

Висновки. Введення триптореліну призводить до структурно функціональних змін в будові сполучнотканинних компонентів сім'яників щурів, які характеризуються кількісно-якісних змінами в популяції інтерстиційних ендокринних клітин, яке підтверджується електрономікроскопічними змінами на рівні субклітичних структур. Додаткове введення кверцитину, зменшує негативний вплив триптореліну і переносить прояви в структурі інтерстиційних ендокриноцитів з 180-ї доби на більш пізні строки спостереження.

РОЗГЛЯД ЗМІН В ПОВЕДІНЦІ ЛЮДИНИ ПІД ВПЛИВОМ СТРЕСУ

¹Сухоносів Р.О., ²Щебетун С.В., ¹Галича М.С., ¹Надзірна С.Я.

¹Харківський національний медичний університет

²Поліція особливого призначення

Харків, Україна

Актуальність. Під час повномасштабної війни на території України, у зв'язку зі значним погіршенням екологічного та економічного стану дуже зросла тенденція до вчинення правопорушень. Вчасне запобігання

протиправним діям, виявлення та знешкодження осіб які мають намір скоїти злочин, або приховують його є вкрай актуальним питанням в сучасному контексті життя громадян. Зважаючи на безпосередній ризик співробітників правоохоронних органів, надзвичайно важливо вміти комплексно розпізнавати та аналізувати зміни зі сторони організму та в поведінці громадян схильних заподіяти правопорушення. Вивчення нервової системи та її функціональної морфології дозволяє краще зрозуміти, як працює ця складна система, які процеси відбуваються в мозку при різних станах і діяльності людини. Голосові зв'язки є важливою складовою механізму комунікації людини. Розуміння, яким чином нервова система контролює роботу голосових органів і які процеси відбуваються при хвилюванні, має велике значення в багатьох сферах діяльності, зокрема, криміналістиці.

Мета дослідження: Вивчення взаємозв'язку між структурою та функціонуванням нервової системи, голосових органів при хвилюванні. Основна мета - вивчення механізмів, за допомогою яких нервова система регулює функцію голосу та вплив цього процесу на формування й вираження емоцій, комунікацію, загальний стан людини.

Матеріали та методи: Теоретичні: огляд та аналіз науково-методичної літератури; практичні: власні дослідження

Результати та висновки: За результатами власних досліджень та даними літератури, з'ясовано, що парасимпатична система відповідає за розслаблення та відпочинок, а симпатична, навпаки, за мобілізацію організму в відповідь на загрозу для життя та здоров'я. Під час еволюції людства в головному мозкові людини утворилась кора, яка відповідає за різноманітність комунікативних функцій: - голос/мовлення та міміка обличчя. Імпульси від кори до м'язів глотки, м'якого піднебіння, гортані, голосових зв'язок, передає *n. vagus*, який містить в своєму складі парасимпатичні волокна. У стані спокою органами, які приймають участь в

фоніації, керує парасимпатичний відділ НС. В випадку виникнення стресової ситуації «керівництво» перемикається на симпатичний відділ НС. Для подолання загрози тілу потрібно багато енергії. Організм мобілізує всі свої ресурси для виконання команди «бий або біжи», вимикаючи другорядні функції, наприклад, в даному випадку, голосові зв'язки. Тому людина в стані сильного психоемоційного збудження починає заїкатися, висловлюватися не доречно або взагалі не може вимовити ні слова.

Ще одна причина дисфонії під час стресу також пов'язана з мобілізацією організму та реалізацією задачі «бий/біжи». Для цього необхідна велика кількість енергії, яка звільняється в наслідок окислювальних процесів. Для окислення необхідний кисень – при стресові прискорюється дихання.

Для того щоб підвищити приток кисню в організм, верхні дихальні шляхи розширюються, в тому числі і глотка, відбувається збільшення голосової щілини. При розімкнутих голосових зв'язках складно видавати звуки, відбувається зміна тембру голосу, людина «німіє від страху», обурення, люті, гніву. Якщо загроза вимагає дії, а втекти або чинити опір немає змоги, то вмикаються більш стародавні структури головного мозку, в цей момент вимикається більшість другорядних та більш «сучасних» функцій, в тому числі комунікативні. Якщо стрес тривалий або травмуюча подія часто повторюється, то організм не встигає перемикатися із симпатичної на парасимпатичну систему. У людини, яка знаходиться в стані тривалого стресу, відмічається збіднення емоцій, застиглий вираз обличчя, мова стає монотонною, голос тихим, глухим. Відбувається «вимикання» неокортексу, і блукаючий нерв перестає передавати імпульси в повному обсязі, стародавня структура підкорки «не вміє» спілкуватися.

Голосовий апарат включає в себе діафрагму, легені, бронхи, трахею, підзв'язковий простір, гортань зі справжніми та несправжніми голосовими

зв'язками, а також морганієві шлуночки між ними; глотку, яка складається з носоглотки, ротоглотки та нижньої її частини; порожнину рота з зівом, язик, зуби, тверде та м'яке піднебіння, губи, щоки, піднебінні дужки, ніс і додаткові порожнини носа. Координує й керує всіма функціями центральна нервова система. Центральний мовленнєвий апарат розташований у головному мозку, переважно в лівій півкулі, і складається з кіркових центрів, підкіркових вузлів, ядер стовбура мозку (здебільшого довгастого), провідникових шляхів і нервів, які контролюють дихальну, артикуляційну та голосову мускулатуру. Нормальна мовленнєва діяльність здійснюється на основі рефлексивних процесів, особливо важлива роль при цьому належить лівій (у ліворуких - правій) півкулі мозку. Іннервація гортані забезпечується симпатичним стовбуром. Нерви гортані походять із шийно-грудного (зірчастого) вузла. Симпатичні нерви сприяють розширенню дихальних шляхів і зменшенню секреції залоз гортані.

Парасимпатична іннервація гортані забезпечується блукаючим нервом. Від вузлуватого ганглія починається верхній гортанний нерв, який складається з двох гілок:

1. Внутрішня, що проникає в гортань через щито-під'язикову мембрану та забезпечує чутливу іннервацію слизових оболонок кореня язика, порожнини гортані до голосової щелепи;

2. Зовнішня - рухлива частина верхнього гортанного нерва, яка контролює персне-щитоподібний м'яз, а також нижній стискач глотки.

Усі інші м'язи гортані іннервуються поворотним гортанним нервом, одна з гілок якого нижній гортанний нерв. Він має чутливі волокна, які йдуть від верхнього гортанного нерва через петлю Галена й забезпечують чутливу іннервацію слизової оболонки нижче рівня голосових зв'язок. Слизова оболонка задніх ділянок голосових складок отримує чутливу іннервацію від верхнього гортанного нерва, а передніх - від нижнього. Отже, обидва нерви змішані, але верхній гортанний здебільшого чутливий,

нижній - руховий. У процесі дослідження було виявлено, що нервова система впливає на різні аспекти голосової діяльності, зокрема, інтонація, гучність, тембр та чіткість вимови. Дослідження підтверджує, що різні емоції та стани психіки супроводжуються специфічними змінами у функціонуванні нервової системи і впливають на роботу голосових органів.

Блукаючий нерв іннервує ряд внутрішніх органів, в тому числі серцевий м'яз. Стрес призводить не тільки до втрати голосу, він викликає прискорене серцебиття. При перемиканні на підкіркові структури серце «замирає». Ці факти ще раз доводять, що організм людини – цілісна система, в якій всі функції взаємопов'язані.

Комплексна підготовка дозволяє не тільки вчасно розпізнавати тривожні сигнали з боку організму того чи іншого індивідуума, а й у подальшому напрацьовуючи суспільно-соціальну модель поведінки, попереджувати виникнення негативних соціальних явищ – криміногенних факторів, детермінуючих злочинну поведінку.

НЕОВАСКУЛЯРИЗАЦІЯ РОГІВКИ ОЧНОГО ЯБЛУКА ТА СТАН ЙОГО ОПТИЧНИХ СЕРЕДОВИЩ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ВЕНОЗНОМУ ЗАСТОЮ

Танчин І.А., Кирик Х.А., Бекесевич А.М., Гресько Н.І.

Львівський національний медичний університет

імені Данила Галицького

Львів, Україна

Порушення прозорості оптичних середовищ ока, зокрема рогівки, є несприятливим та грізним ускладненням великої групи захворювань органу зору. Однією з причин зниження прозорості трансплантанта в післяопераційний період є васкуляризація рогівки. Вростання судин у рогівку призводить до зниження її оптичних властивостей, відкладення

<p>Лобань Г.А., Фаустова М.О., Чумак Ю.В. (Полтава, Україна) АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТАХ: УКРАЇНСЬКИЙ І ЗАКОРДОННИЙ ПОГЛЯД</p>	251
<p>Лопушняк Л.Я., Бойчук О.М., Сухонос Р.О. (Чернівці, Харків, Україна) ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ</p>	259
<p>Мамай О.В., Білаш С.М., Проніна О.М., Коптєв М.М., Пирог-Заказникова А.В., Кононов Б.С., Олійніченко Я.О., Олексієнко В.В., Донченко С.В. (Полтава, Україна) СИМУЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ДІЄВИЙ МЕХАНІЗМ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН</p>	261
<p>Міськів В.А., Кулинич-Міськів М.О., Дутчак У.М., Антимис О.В. (Івано-Франківськ, Україна) ЗНАЧЕННЯ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА У ФОРМУВАННІ КОГНІТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ</p>	267
<p>Назаренко С.М., Костенко В.О., Акімов О.Є., Соловйова Н.В., Міщенко А.В., Закоłodна О.Е. (Полтава, Україна) ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ТА ТЕРМІНАЛЬНИХ СТАНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</p>	269
<p>Огінська Н. В., Небесна З. М., Гетманюк І. Б., Андрійшин О. П., Шутурма О. Я., Кульбіцька В. В. (Тернопіль, Україна) ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ</p>	273